

Tengerszint alatt

Floriade 2022 kertészeti világkiállítás, Almere, Hollandia

Szöveg és fotók | Text and photos: Lővei Pál

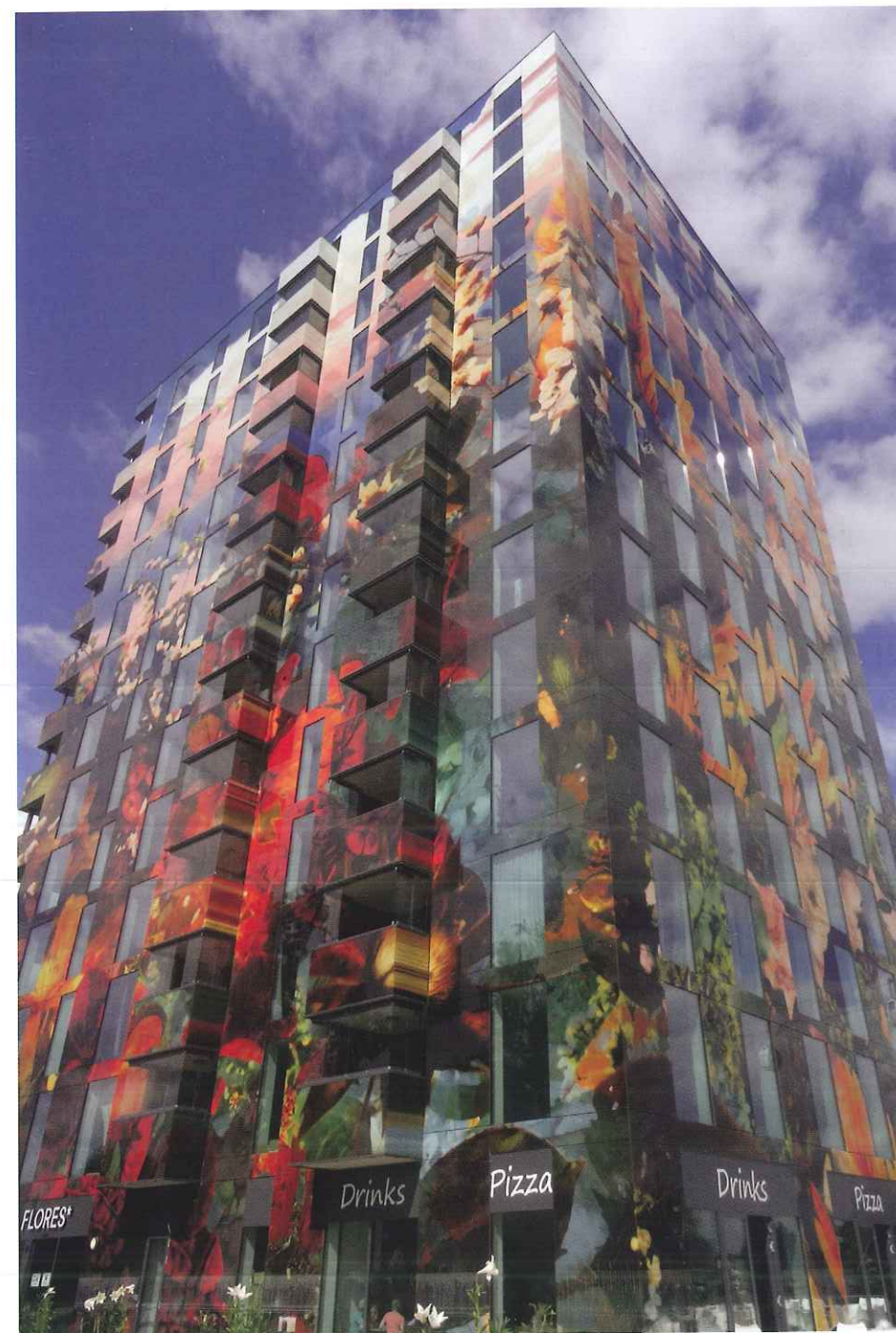

A NÉMET PAVILON KERTJE

A tízévente rendezett Floriade a „szárazföldi” Venlo (2012) után visszatért a még a 19. században a tengertől elhódított Haarlemmermeer (MÉ 2003/1) „tenger alatti” hagyományához. Ezúttal az 1950-es, 1960-as években kiszárított és az ország legújabb provinciáját alkotó Flevoland területén (a név római eredetű), az Amsterdam közelisége miatt gyorsan kiépülő Almere (központjának mestertervét Rem Koolhaas/OMA készítette) szélén, egy városi tó partjára helyezték.

A hatvan hektáros, vizekkel szabdaltságot nyújtó területen néhány egységet már a jövőbeni hasznosítás jegyében emeltek, így az Aeres Főiskola zöld homlokzatú, látványos tetőteraszú épületét és a most még az expo irodaházaként szolgáló, színpompás festett virágdíszbe öltöztetett üveghomlokzatú Flores lakóházat. Megmarad a vízre telepített, érintkező körök meghatározta művészeti pavilon is, mint Almere új múzeuma. A majdani Hortus városrész rendszerét a kiállítási kertek négyzetei jól mutatják – valamennyit hosszú távra tervezett, fás-cserjés zöld keretsáv veszi már most is körül (mesterterv: MVRDV – Winy Maas, Sanne van der Burgh, Boudewijn Thomas, Yayun Liu, Cas Esbach).

A kiállítás „Növekvő zöld városok” témáját – a zöld természeti környezet hatását a városi élet minőségére – járják körül a rendező ország pavilonjai. Amsterdam és Almere funkcionális összetartozását is jelképezi a két város közös, *A városi természet hangja* című bemutatója. A részben hulladékanyagokból alkotott, a lakosok közül toborzott önkéntesek működtette épülethez felhasznált anyagokat a favázat kitöltő tábláktól kezdve a QR-kódok hordozóiig a közvetlen környezet adta – a tengerpartra kimosott, majd tömörített kagylótörmeléktől a vörös festőgyökérrel finoman színezett, préselt kenderen át a legkülönbözőbb helyi növények száraiig. Az élő Föld (Gaia)

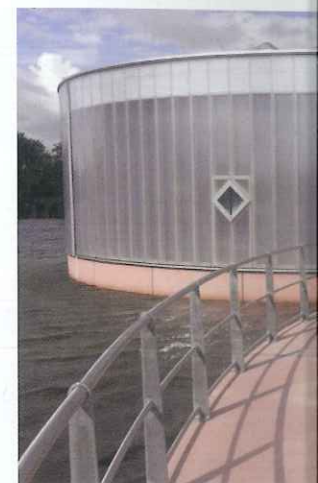
FLORES IRODA - MAJDI LAKÓHÁZ, TERVEZŐK: KLINDER ARCHITECTEN; HOMLOKZATI TÁJKÉP: ARTTENDERS ÉS ALEX VERHAEST

elképzelésre emlékeztet az utalás a két város sok trilliónyi lakójára – a legapróbb egysejtűektől a növényeken és rovarokon át a madarakig és az emberekig –, akiknek közös jóléte biztosítja a lakosság jólétét is. A falakon könnyed rajzú és tréfás szövegezésű, „állati” grafikák népszerűsítik a gondolatot. Az emberi jogok általános deklarációja helyébe minden élőlény jogai léptetendők, kiállással a repülő állatok több landolási lehetőségéért, a „ha te károgatsz, akkor én is” szabállyal, ahogy a lakhatás joga is egyként érvényesülhet lakásban, föld alatt, vagy a sündisznók kedvelt avarhalmában. A tetőkert az „élni és élni” hagyni jegyében készült: „mindenki része a világnak és a világ mindenkié”. Ha nem csak az emberre figyelünk, akkor a holland táj ötezernyi növényből nem csupán negyven, hanem négyezer ehető – valamennyit meg kell tehát óvni.

Flevoland tartomány kiállítása a *Food Forum* címet

viseli: az egykori tengerfenék célzottan az ország egyik leterülete. A kívülről termékeny fekete földrétegeket imitáló ballonos repülés során ismertetik meg a látogatókkal a termelési módokat, a jövő mezőgazdaságát. A megye otthona, mint a világ legnagyobb ember létrehozta, már a föld) – sokat mondó nemzeti parkja. A pavilon a környező az újrahasznosítás számos példájával szolgál: reciklált színes mintázatú építési panelek, a textilgyártás maradványait, szabadon összeállítható mustrákat kiadó padlólelő szítőik a végtelenített iszlám mintákon iskoláztak).

Az Eindhoveni Múzeum vezette nemzetközi konzorcium 15 méter hosszú gyaloghídnak a technológiáját, amelynek szaporább len. A 3,2 tonnányi, matraccá font növényi nagyobb részben biomasszából gyártott gyanta hozzáad közel száz szenzort telepítettek, hogy a terhelés okozta gítsék a további munkát. 2023-ban már további két hasznosító Ulmban, valamint a hollandiai Bergen op Zoom-ban.

MŰVÉSZETI PAVILON, TERVEZŐK: STUDIO OSSIDIAN

A KINÁ

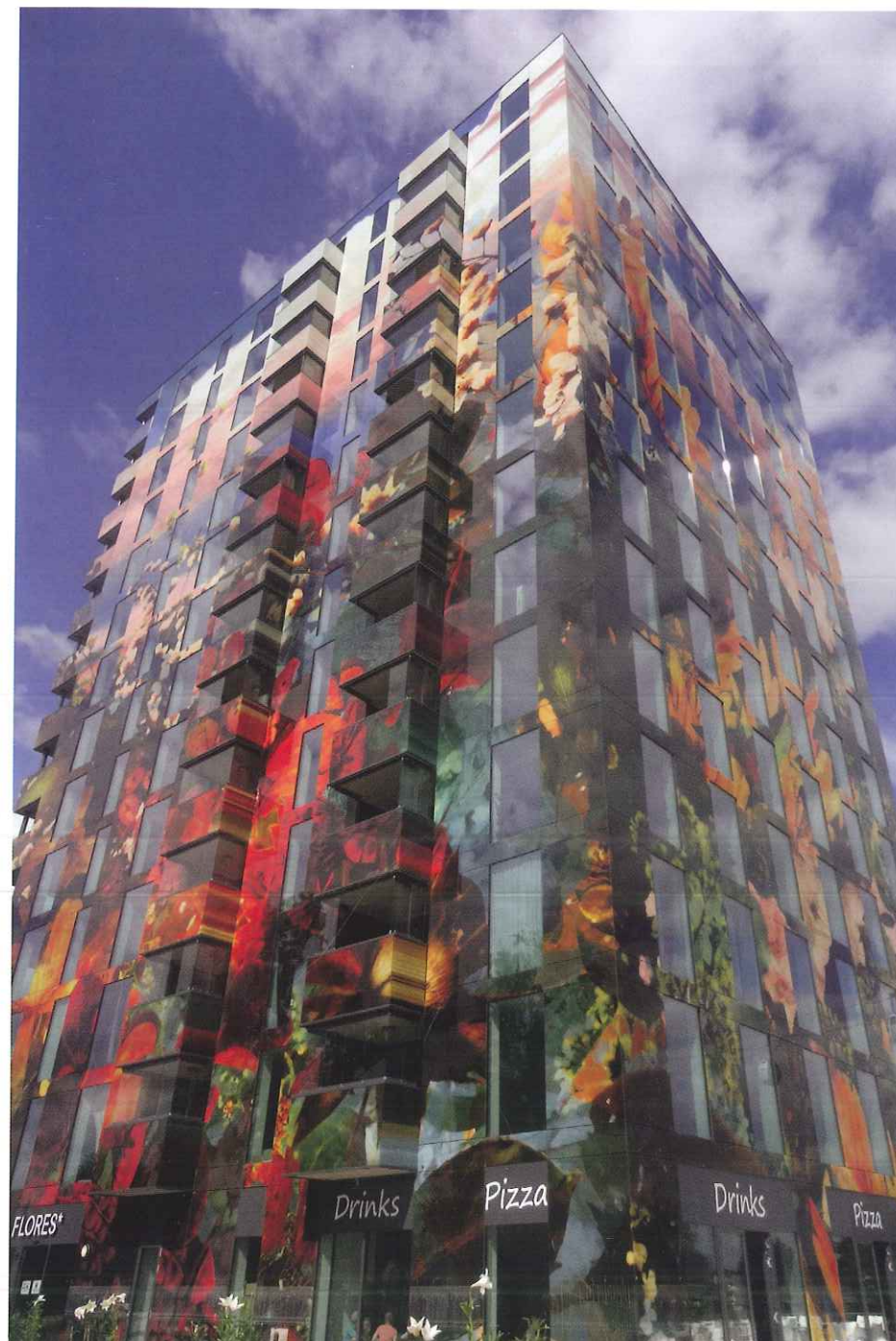

A NÉMET PAVILON KERTJE

Floriade a „szárazföldi” visszatért a még a 19. századtól elhódított Haarlem-vidék (1) „tenger alatti” hangulatát az 1950-es, 1960-as évek és az ország legújabb Flevoland területén (a mai Amszterdam közelében) kiépülő Almere (közvetlenül Rem Koolhaas/OMA által tervezett városi tó partjára he-

A hatvan hektáros, vizekkel szabdaltnak tervezett területen néhány egységet már a jövőbeni használatra jegyeztek meg, így az Aeres Főiskola zöld homlokzatú, látványos tetőterasszal rendelkező épületét és a most még az expo irodaházaként szolgáló, színpompás festett virágdíszbe öltöztetett üveghomlokzatú Flores lakóházat. Megmarad a vízre telepített, érintkező körök meghatározta művészeti pavilon is, mint Almere új múzeuma. A majdani Hortus városrész rendszerét a kiállítási kertek négyzetei jól mutatják – valamennyit hosszú távra tervezett, fás-cserjés zöld keretsáv veszi körül most is körül (mesterterv: MVRDV – Winy Maas, Sanne van der Burgh, Boudewijn Thomas, Yayun Liu, Cas Esbach).

A kiállítás „Növekvő zöld városok” témáját – a zöld természeti környezet hatásait a városi élet minőségére – járják körül a rendező ország pavilonjai. Amszterdam és Almere funkcionális összetartozását is jelképezi a két város közös, *A városi természet hangja* című bemutatója. A részben hulladékanyagokból alkotott, a lakosok közül toborzott önkéntesek működtette épülethez felhasznált anyagokat a favázat kitöltő tábláktól kezdve a QR-kódok hordozóiig a közvetlen környezet adta – a tengerpartra kimosott, majd tömörített kagylótörmelékkel a vörös festőgyökérrel finoman színezett, préselt kenderen át a legkülönbözőbb helyi növények száraiig. Az élő Föld (Gaia)

FLORES IRODA - MAJDI LAKÓHÁZ, TERVEZŐK: KLINDER ARCHITECTEN; HOMLOKZATI TÁJÉP: ARTTENDERS ÉS ALEX VERHAEST

elképzelésre emlékeztet az utalás a két város sok trilliónyi lakójára – a legapróbb egysejtűektől a növényeken és rovarokon át a madarakig és az emberekig –, akiknek közös jóléte biztosítja a lakosság jólétét is. A falakon könnyed rajzú és tréfás szövegezésű, „állati” grafikák népszerűsítik a gondolatot. Az emberi jogok általános deklarációja helyébe minden élőlény jogai léptetendők, kiállással a repülő állatok több landolási lehetőségéért, a „ha te károgatsz, akkor én is” szabállyal, ahogy a lakhatás joga is egyként érvényesülhet lakásban, föld alatt, vagy a sündisznók kedvelt avarhalmában. A tetőkert az „élni és élni” hagyni jegyében készült: „mindenki része a világnak és a világ mindenkié”. Ha nem csak az emberre figyelünk, akkor a holland táj ötezerfajta növényből nem csupán negyven, hanem négyezer ehető – valamennyit meg kell tehát óvni.

Flevoland tartomány kiállítása a *Food Forum* címet

viseli: az egykori tengerfenék célzottan az ország egyik legfontosabb mezőgazdasági területe. A kívülről termékeny fekete földrétegeket imitáló épületben virtuális hőlégballonos repülés során ismertetik meg a látogatókkal a terület értékeit, az innovatív termelési módokat, a jövő mezőgazdaságát. A megye olyan különlegességnek is otthona, mint a világ legnagyobb ember létrehozta, már a nevével is – *Nieuw Land* (új föld) – sokat mondó nemzeti parkja. A pavilon a környező céges bemutatókkal együtt az újrahasznosítás számos példájával szolgál: reciklált beton, fahulladékból alkotott színes mintázatú építési panelek, a textilgyártás maradványait felhasználó, Escher-inspirálta, szabadon összeállítható muzeális kiadó padlóelemek (szíriai származású készítőik a végtelenített iszlám mintákon iskoláztak).

Az Eindhoveni Múzeum vezette nemzetközi konzorcium dolgozta ki annak a 15 méter hosszú gyaloghídnak a technológiáját, amelynek alapanyaga a fánál sokkal szaporább len. A 3,2 tonnányi, matraccá font növényi szálat egy speciális, egyre nagyobb részben biomasszából gyártott gyanta hozzáadásával impregnálták. A hídra közel száz szenzort telepítettek, hogy a terhelés okozta formaváltozás mérésével segítsék a további munkát. 2023-ban már további két hasonlót építenek a németországi Ulmban, valamint a hollandiai Bergen op Zoom-ban.

MŰVÉSZETI PAVILON, TERVEZŐK: STUDIO OSSIDIANA – ALESSANDRA COVINI ÉS GIOVANNI BELLONI, ROTTERDAM

A KINAI BAMBUSZKERT BEJÁRATA, HÁTTÉRBE A FLORES ÉPÜLETTEL

AZ AERES FŐISKOLA ÉPÜLETE (TERV: BDG ARCHITECTEN, ZWOLLE), ELŐTÉRBE THAIFÖLD PAVILONJA

A bio-alapú építkezés új útjait keresi a *Növekvő pavilon*, amely a gombák, a rizsszalma, a burgonya, a sás felhasználását mutatja be. Ha erős szálú növényeket, mint a kender, a len, porítva gombaspórákkal kevernek, víz hatására az utóbbiak mycelium szálai néhány héten belül teljesen benövik a növényi részeket, és könnyű, jól szigetelő, esztétikus, szilárd táblákat alkotnak, amelyek egyaránt használhatók belső terekben vagy megfelelő természetes kezeléssel a külsőkön is, ahogy azt a sajátos megjelenésű pavilon maga is példázza.

A mintegy harminc nemzetközi résztvevő közül kiállításában a legtöbb hasonló innovációval a mindig népszerű pihenőkerttel elegyített, faszerkezetű, *Biotopia* elnevezésű német pavilon szolgál. A „Növekvő kínai bambusz kert” kortárs köntösbe öltözteti a hagyományos formákat, Japán egy farmgazdaság építészeti keretei között mutatja be kertészetének új eredményeit, Thaiföld modernizált pagodája fejlett kertkultúráról ad hírt. Az Egyesült Arab Emírségek kertje a sivatagi mezőgazdaság új útjait vázolja fel, míg Katar a hagyományos mezőgazdaságot termékeny guanóval ellátó, parabolaíves galambdúc-torony mellett a formát megtartó, de korszerű anyagokból emelt további hárommal az energiagazdálkodás és a sivatagi kertészet jövőjét vázolja, továbbá a következő, Dohában 2023/2024 telén rendezendő kertészeti világkiállítást népszerűsíti.

Below Sea Level

Floriade 2022 World Horticultural Exhibition, Almere, The Netherlands

Organised decennially, Floriade returns to the „beneath-the-sea” tradition of the Haarlemmermeer, which was conquered from the sea back in the 19th century, after „mainland” Venlo. This time, it is held in Flevoland, a region that dried up in the 1950s and 1960s and is now the country's newest province, on the shores of an urban lake on the edge of Almere, which is rapidly expanding due to its proximity to Amsterdam. On the 60 hectares of water-split land, some units have already been built with a view to future use, such as the green-fronted Aeres College building with its spectacular roof terrace and the Flores apartment block, now functioning as the expo office building, with its glass front and colourful stained-glass floral decoration.

Seated on the water and defined by tangent circles, the art pavilion will also continue to function the new museum of Almere. The scheme of the future Hortus district is well illustrated by the squares of the exhibition gardens, all of which are already surrounded by a green border of wooded shrubs and bushes planned for the long run. The theme of the exhibition, „Growing Green Cities”, focussing on the impact of green natural environments on the quality of urban life, is explored in the pavilions of the host country.

Regeneratív mezőgazdasági műhely BME diplomaterv, 2022

Koncepció | Concept: Monostori Fanni

Konzulens | Consultant: Kemes Balázs DLA

A fennálló klimatikus viszonyok okozóira, kiemelten a mezőgazdasági szektor okozta károk súlyosságára reflektál a diplomaterv. Esettanulmány, amely a vidéki Magyarország mezőgazdasági rendszerét vizsgálja, alternatív megoldást kínál fel a ma használatos hagyományos mezőgazdasági berendezkedéssel szemben. Ha a talaj szénmegőrző képességét fokozni tudjuk, az üvegházhatású gázok kibocsátása csökkenthető. Számos módszer létezik a talaj aktív szénmegkötésére és minőségnövelésére. Közülük a regeneratív mezőgazdaság, a talaj átalakításának azon módja, mely a tápanyagok pótlásával és a biológiai sokféleség helyreállításával foglalkozik.

A helyszín Lengyel, Tolna megye és a Tolnai-hegyhát legmagasabb pontján fekvő települése. Csökkenő lakosságszáma ma körülbelül 520 fő. Lengyel közel 2000 hektáros területének majdnem fele mezőgazdasági művelés alatt áll. 1799-ben gróf Apponyi Antal vásárolta meg az uradalmat. A család nagy erőfeszítéseket tett a lengyeli mezőgazdaság felvirágoztatására. Főúri kastélyt építtetett, elkészülte után pedig az azt körülvevő hatalmas kertet számos új és ritka növény behozatallával pompás díszkertté alakíttatta. A kastély

és kertje területén 1946 óta mezőgazdasági technikum, szakképző iskola és kollégium működik. A szakiskola a Déli Agrárszakképzési Centrum része.

A tervezés helyszínéül a lengyeli kertészet területét választottam. A telken álló, omladozó épületegyüttes a tankertészeti oktatás helyszínéül szolgál. Az idén bevezetett tűzgyújtási tilalom révén a „termő településeken” nagy mennyiségű zöldhulladék állhat elő, melynek kezelése az önkormányzatokra hárul, elszállítása igen költséges. A helyszín és az összetett

problémakör ismétlődő műhely létrehozásához mos együttes helyszín matáival, a helyi valamint a mezőgazdasági alakításával.

A regeneratív új üvegház és üzem. A fanyes park területén és szolgál. A helyi gyümölcsös területet használja fanyesedék a kaposztkészítés, a hó formájában az épület képes lévő tervezett város kastély fűtő

Egy permakultúra ges a meglévőlése. A meglévő részeként elbo